

LATVIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
LETTON A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
LETÓN A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Uzrakstiet komentāru par sekojošajiem darbiem.

1. (a)

Divi gadi atpakaļ Virza pirmo un vienīgo reizi bija pie manis Romā. Ja viņa garam nebija malas šai šauro robežu pasaulē, kurā viņš negribēja lauzties iekšā ar savām zināšanu slāpēm, tad faktisko ceļojumu uzsākšanā viņš bija nevarīgs kā bērns, kam bail attālināties no pavadoņa. “Un ja nu es ceļā pazūdu, ko tad?” viņš man reiz tīri nopietni prasīja.. Arī šā ceļojuma iespaidi ir attēloti “Brīvā Zemē”, bet lai man būtu atļauts tiem pievienot dažus manus personīgos akcentus, pieminēt dažus brīžus, kas lai mestu gaismu uz viņa aso šķautņu dvēseli, kurā tik brīnumainā spēlē rotājas gaismas un ēnu efekti. Vislielāko iespaidu uz viņu atstāja Vezuva krāteris. Ap vulkāna augsto konusu brāzās nikns ziemeļu vējš, un kādā pagriezienā tas mūs tikko nenorāva zemē: 5
10 dzejnieku noturēja gids, jo vējš iecirties viņa vienmēr atpogātajā mētelī, sāka to bīstami plivināt un grīlot tā nesēju, - es noturējos nometies četrpāpus. Krātera karstā sacietējusī lava, kas likās līdzīga esam milzīgiem sagrieztiem striķiem, uz dzejnieku atstāja tādu iespaidu, ka viņš no tā netika dienām vaļā: “Te ir visu lietu bezjēdzīgs sajukums, te nav nekādas kārtības, - šī sajūta ir briesmīga.” Jā, draugs, cilvēcīgai 15 redzēšanai un cerēšanai jo bēdīgs skats.

Toties cik brīnišķīgi Virza mācēja izstāstīt Neapoles debesu zilumu, kuru vieglo, mēness staru caurausto mākoņu starpā viņš teicās redzam senos renesanses primitīvos eņģeļus ar viņu krāsaini caurspīdīgajiem spārniem. Un kā viņam pie sirds gāja itāliešu tautas, it sevišķi zemnieku laipnums un cienīgā uzvedība, kā viņš mācēja cilvēkiem 20 cauri redzēt! Bīstams bija viņa tumšo acu klusais, asais skats.

Bet Virza bija pārāk latvisks un pārāk dziļš savās estētiskās izjūtās, lai viņš varētu labi iejusties citā zemē. Kosmopolītisms un viss, kas tam līdzīgs, bija viņam “nožēlojama abstrakcija”. Un kurš liela vēriena dzejnieks tad ir varējis būt pārnacionāls? Ceļojumi bija viņam auglīgas ierosmes, kā bitei, Virzas mīļai bitei, dažādu ziedu putekļi, no kuriem viņa rada savu, gan dažādu smaržu un garšu, medu. Viņu pārliccināja Gētes dziļlais teiciens: Du bist am Ende, wer Du bist.* 25

Par visām lietām pasaulē viņam tādēļ bija mīļa un tuva viņa Zemgale. Zemgales “jautājumā” diskusijas bija liekas, te vajadzēja bez ierunām piekrist vai doties atklātas cīņas naidā

30 *Tu esi galā, lai kas tu esi.

A. Spekke. Atmiņu brīži 2000.

1. (b)

Lielā Uguns

1. Pusaudzis

Tikai liesmas; es neredzu vairs, kas deg.

Pārāk vēlu atskrējis

pasaulē esmu.

Manis pēc. Varu jau baudīt šo skatu.

5 ļaudis ar spaiņiem nespēj man pateikt, ko dzēš.

2. Vecis

Tikai liesmas; vairs neatceros, kas deg.

Vēl arī liesmu viesulis man uz kakla.

Vēl arī šautrām jāiešvirkst manās acīs.

Vēl viena pastardiena atkal man jāiztur.

3. Orators

10 Biedri, to, kas te bijis,
mēs būvēsim tagad no liesmām,
jo, pirmkārt, kvēlāk jau nevar,
otrkārt, degdams nedegs, treškārt,
liesmas visādi vijas, tāpēc
15 varbūt mirkļiem būs jaušams
arī tas, kas te agrāk bija, —
sazin kas, bet veidolā cēlā.

4.

tad pusaudzis vienā malā uzmeta smilšu sauju

K.Elsbergs. Velci, tēti. 1989.